

Felkészülési kérdések az államtudományi osztatlan mesterképzési szakon záróvizsgázóknak a 2025/2026. tanév

II. Közigazgatástan és közigazgatási jog

(összesen két tételt kell húzni, az A és B kérdéscsoportból 1-1 db-ot)

A) Közigazgatástan

1. A közigazgatás kialakulása, története, fogalma és magyar alkotmányos meghatározottsága

E tétel keretei között szükséges a közigazgatás kialakulásának korszakait bemutatni. Ezt követően nélkülözhetetlen a közigazgatás fogalmának definiálása illetve a fogalmi elemeinek meghatározása is. Végül a tétel részét képezi a közigazgatás magyar alkotmányos meghatározottságának ismertetése is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Varga Zs. András: *A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*
- Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, Hvgorac. Kiadó, Budapest, 2010.
- Magyary Zoltán: *Magyar Közigazgatás, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1942. (online elérhető)*
- Magyarország Alaptörvénye

2. A közigazgatással foglalkozó tudományok

E tétel keretei között szükséges a közigazgatással foglalkozó tudományok részletes vizsgálata, így többek között a közigazgatás-jogtudomány, a kameralisztika és a rendszertudomány, a közigazgatástan, az amerikai igazgatás-elmélet, az NPM, a szociológia, az összehasonlító közigazgatás kutatási területeinek, képviselőinek és az egyes tudományok egymásra hatásának meghatározása is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom a következők:

- Magyary Zoltán: *Magyar Közigazgatás, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1942. (online elérhető)*
- Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, Hvgorac. Kiadó, Budapest, 2010.
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020. 43 – 76.

3. Kontroll és közigazgatás – a közigazgatás kontrolljának főbb eszközei és módszerei

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Varga Zs. András: *A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*

4. A közigazgatási szerv és szervezetek általános jogtana

E tétel keretei között szükséges a közigazgatási szerv és szervezet fogalmát, a közigazgatási szervek alkotmányos legitimitását, a közigazgatási szervtípusokat és a közigazgatási szerv jogalanyiságát ismertetni. Elengedhetetlen a közigazgatás általános szervezési elveinek meghatározása is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.*

5. Az államigazgatás szervezeti rendszere és szervezeti joga

E tétel keretei között szükséges az államigazgatás szervezeti rendszerére és szervezeti jogára vonatkozó alapvető ismeretek bemutatása így különösen is az államigazgatási szervek elnevezés tartalmának, elméleti osztályozási szempontjainak, az államigazgatási szervek közötti viszonyrendszer alapjainak, tevékenységtípusainak, jogállásának, alkotmányjogi alapjainak, alkotmányos meghatározottságának az ismertetése.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.*
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény
- a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény

6. A Kormány és szervei

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.

- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény
- a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény
- a Kormány ügyrendjéről szóló 1352/2022. (VII. 21.) Korm. határozat

7. Miniszter és a minisztérium, a kormányzati főhivatal, a központi hivatal, a rendvédelmi szervek

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, Hvgorac. Kiadó, Budapest, 2010
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény
- a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény
- Magyarország minisztériumainak felsorolásáról szóló 2022. évi II. törvény

8. Autonómia és szervezeti függetlenség, a szabályozó hatóságok, az autonóm államigazgatási szervek és az önálló szabályozó szervek

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény

9. A területi államigazgatási szervek változásai 1990-től 2024-ig és a járási rendszer kialakítása

E tétel során szükséges a területi államigazgatási szervek kialakulását ismertetni 1990-től egészen napjainkig.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András - PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Gyergyák Ferenc (szerk.): A helyi önkormányzatok tevékenységének törvényességi felügyelete, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018.
- Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, Hvgorac. Kiadó, Budapest, 2010
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- Bordás Mária (szerk.): A járási rendszer kialakítása, Dialóg Campus (Ludovika Egyetemi) Kiadó, 2015.

10. Az államigazgatás helyi, területi szintje, szervei

E tétel során szükséges ismertetni az államigazgatás helyi, területi szintjeit, szerveit. Elengedhetetlen a vármegyei és a fővárosi kormányhivatal bemutatása így annak irányítására, vezetésére, feladataira, szervezetére vonatkozó hatályos rendelkezések részletes elemzése.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András - PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény
- a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény
- a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 68/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet

11. Önkormányzat, önkormányzás az Alaptörvény rendszerében, a helyi önkormányzatok rövid története, az Európai Charta, a helyi önkormányzatok fajtái és típusai, a helyi rendeletalkotás

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András - PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Gyergyák Ferenc (szerk.): A helyi önkormányzatok tevékenységének törvényességi felügyelete, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvény

12. Helyi önkormányzatok és a központi szervek kapcsolata, a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Gyergyák Ferenc (szerk.): *A helyi önkormányzatok tevékenységének törvényességi felügyelete*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

13. A helyi önkormányzatok fogalma, feladat- és hatáskörei

E tétel keretei között a helyi önkormányzat fogalmának definiálását követően szükséges a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköreinek rendszerét (a helyi önkormányzatok saját illetve államigazgatási feladat- és hatásköreit) is ismertetni.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

14. A helyi önkormányzatok szervei és működésük

E tétel keretei között a helyi önkormányzatok szerveit így különösen az önkormányzat képviselőtestületére, bizottságaira, a polgármesterre, a jegyzőre és a polgármesteri hivatalra vonatkozó részletszabályok ismertetése szükséges.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

15. Önkormányzati társulások és a gazdasági alapok

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.*
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

16. Köztestületek, más atipikus közigazgatási szervek, paraadminisztráció

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, Hvgorac. Kiadó, Budapest, 2010.
- Lapsánszky András – Patyi András – Takács Albert: *A közigazgatás szervezete és szervezeti joga, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017.*
- SZALAI András (szerk.): *A közigazgatás tudománya és gyakorlata*. HVG-ORAC. Budapest, 2020.
- Magyarország Alaptörvénye
- az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 8/A. §

B) Közigazgatási jog

1. A közigazgatási jog fogalma és szabályozási területei, alkotmányos keretek

A közigazgatási jog fogalmának részletes ismertetését követően, jelen tétel keretei között szükséges a közigazgatási jog szabályozási területeinek jellemzése, alkotmányos kereteinek bemutatása is. Elengedhetetlen e tétel során továbbá a közigazgatási jog általános jellemzőire, a közigazgatási jogi normára vonatkozó fontosabb ismeretek áttekintése is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Varga Zs. András: *A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*
- Magyarország Alaptörvénye

2. A közigazgatási jog forrásai, a közigazgatási jogalkotás

E tétel keretei között szükséges nevesíteni a közigazgatási jog forrásait. A tétel ismertetése során nélkülözhetetlen definiálni olyan alapvető fogalmakat, mint a jogforrás fogalma, a jogforrási hierarchia, a jogszabályok érvényességi feltételei. Meg kell tudni különböztetni az érvényességet a hatályosságtól, a jogszabályokat a közjogi szervezetszabályozó eszközöktől. Ismertetni szükséges e tételnél a jogalkotás folyamatát is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Varga Zs. András: *A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*
- Magyarország Alaptörvénye
- A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény

3. A közigazgatási feladatok, tevékenységfajták, közszolgáltatások

A közigazgatás funkcióinak és feladatainak meghatározását követően, a közigazgatási tevékenységfajták fogalmát és osztályozási lehetőségeiket szükséges e tétel során ismertetni. Fontos elhatárolni a hierarchikus és a hierarchián kívüli igazgatást illetve a szervezeti és szervezeten kívüli igazgatást is. A szervezeti tevékenység egyes formáinak részletes ismertetése is szükséges, így elengedhetetlen a vezetés-irányítás-felügyelet-ellenőrzés fogalmának és eszközeinek részletezése is. Elengedhetetlen e tétel részeként a közszolgáltatások általános jellemzőit is ismertetni.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Patyi András: *A közigazgatás működésének jogi alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*

- *Lapsánszky András: A közszolgáltatások közigazgatás-tudományi alapjai. Dialóg Campus, Budapest, 2019.*
- *Magyarország Alaptörvénye*
- *A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény*

4. Közigazgatási döntések, aktusok és jogviszonyok

E tétel keretei között a közigazgatási döntés fogalmát, jellemzőit, osztályozását szükséges meghatározni. Elengedhetetlen az aktus fogalmát definiálni, különbséget kell tenni ezt követően normatív és egyedi aktusok között. Szükséges e tétel keretében a közigazgatási aktusok joghoz kötöttségének és az aktusokkal szembeni általános törvényességi követelményeknek a részletes ismertetése is. Végül a tétel részét képezi a közigazgatási jogviszony fogalmának, sajátosságainak, létrejöttének és változásainak illetve csoportosítási lehetőségeinek ismertetése is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- *LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.*
- *Patyi András: A közigazgatás működésének jogi alapjai, Dialóg Campus, Budapest, 2017.*
- *SZALAI András (szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata. HVG-ORAC. Budapest, 2020.*

5. A közigazgatási eljárás és az eljárásjog

E tétel keretei között szükséges a közigazgatási eljárás és eljárásjog fogalmának meghatározásán felül a közigazgatási hatósági eljárás definíciójának egyes elemeit is részletesen ismertetni. Mindemellett a közigazgatási hatósági eljárás más eljárásoktól való elhatárolása illetve a közigazgatási eljárásjog jellemzőinek bemutatása is e tétel részét képezi.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- *LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: A magyar közigazgatási jog általános tanai. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.*
- *Patyi András – Varga Zs. András: A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei, Dialóg Campus, Budapest, 2019.*

6. A közigazgatási eljárás kialakulásának magyarországi állomásai a kezdetektől napjainkig

A hatályos közigazgatási hatósági eljárás szabályozásának megértéséhez elengedhetetlen a közigazgatási hatósági eljárásjog magyarországi történetének áttekintése. Jelen tétel keretei között e legfontosabb történeti előzmények ismertetése szükséges. Azonban nem elégséges a az 1957. október 1-jén hatályba lépett, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvénytől ismertetni a közigazgatási (korszaktól függően államigazgatási) hatósági eljárás általános szabályait kodifikáló jogszabályokat, hanem az ezt megelőző időszakot is szükséges górcső alá venni, hisz az érdemi közigazgatási döntések meghozatalát megelőző előkészítő lépések és maga a döntés természetesen már a rendi korszakban, tehát jóval a Kiegyezés előtt is kiemelt témakört képezett.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Patyi András – Varga Zs. András: *A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei*, Dialóg Campus, Budapest, 2019.
- az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény
- az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény módosításáról és egységes szövegéről szóló 1981. évi I. törvény
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

7. Az alkotmányosság követelménye és a közigazgatási eljárási alapelvek

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.). I. fejezete az Alapelvek és a törvény hatálya címet viseli. E tétel keretei között nemcsak az Árk.-ben felsorolt alapelveket így a jogszerűség elvét, a hivatalbóliség elvét, a hatékonyság elvét, az ügyfélre vonatkozó alapelveket, a jóhiszeműség elvét és a bizalmi elvet szükséges ismertetni, hanem az alapelvek fogalmát, jelentőségét, funkcióit és jogi természetüket. Elengedhetetlen továbbá a közigazgatási-közhatalmi eljárásokkal szembeni alkotmányos követelmények részletezése is e tétel keretei között.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Patyi András – Varga Zs. András: *A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei*, Dialóg Campus, Budapest, 2019.
- Magyarország Alaptörvénye
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

8. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény hatálya, a hatósági ügy, a hatóság és hatósági tevékenység

A hatályos általános közigazgatási eljárási kódexünk az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.). E tétel keretei között az Ákr. tárgyi, személyi, szervi, területi és időbeli hatályát szükséges görcső alá venni. Szükséges meghatározni továbbá az általános és különös eljárási szabályok egymáshoz való viszonyát is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- GYURITA Erzsébet Rita - HULKÓ Gábor - KÁLMÁN János - KIRÁLY Péter Bálint - LAPSÁNSZKY András: *Általános közigazgatástan*, Universitas-Győr Nonprofit Kft, Győr, 2023.
- Gyurita E. Rita — Hulkó Gábor — Józsa Fábián — Lapsánszky András — Varga Zs. András: *A közigazgatási hatósági eljárásjog jogintézményei*, Dialóg Campus, Budapest, 2019.
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

9. Általános közigazgatási hatósági eljárási alapintézmények – az elsőfokú közigazgatási hatósági eljárás

Az Ákr. mind a hatóságra, mind pedig az ügyfélre illetve az eljárás más résztvevőire nézve határoz meg általános – a közigazgatási hatósági eljárás valamennyi szakaszában is – érvényesülő általános szabályokat, eljárási alapintézményeket, amelynek részletezése e tétel keretei között szükséges. Az elsőfokú közigazgatási hatósági eljárás megindítására kétféle módon kerülhet sor vagy az ügyfél kérelmére vagy hivatalból. A tétel ismertetése során nélkülözhetetlen a kérelemre induló hatósági eljárás legfontosabb (így a kérelemre, annak visszautasítására, az eljárás megszüntetésére, felfüggesztésére, szünetelésére, a tényállás tisztázására vonatkozó) szabályok illetve a hivatalbóli eljárásokra vonatkozó eltérések részletezése is.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- GYURITA Erzsébet Rita - HULKÓ Gábor - KÁLMÁN János - KIRÁLY Péter Bálint - LAPSÁNSZKY András: Általános közigazgatástan, Universitas-Győr Nonprofit Kft, Győr, 2023.
- Gyurita E. Rita — Hulkó Gábor — Józsa Fábián — Lapsánszky András — Varga Zs. András: A közigazgatási hatósági eljárás jogintézményei, Dialóg Campus, Budapest, 2019.
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

10. Döntéshozatal – jogorvoslat – végrehajtás a közigazgatási hatósági eljárásban

E tétel három részre osztható: egyrészt elengedhetetlen a hatósági döntés elméleti alapjainak illetve eljárási összefüggéseinek bemutatása illetve a hatósági döntésekre (így a döntés formájára, alaki kellékeire, szerkezetére, közlésére) vonatkozó rendelkezések ismertetése. Másrészt elengedhetetlen az Ákr. jogorvoslati rendszerét, így mind a kérelemre induló jogorvoslati eljárások, mind pedig a hivatalból induló jogorvoslati eljárások szabályainak bemutatása. Végül a végrehajtás főbb szabályait szükséges áttekinteni.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- GYURITA Erzsébet Rita - HULKÓ Gábor - KÁLMÁN János - KIRÁLY Péter Bálint - LAPSÁNSZKY András: Általános közigazgatástan, Universitas-Győr Nonprofit Kft, Győr, 2023.
- Gyurita E. Rita — Hulkó Gábor — Józsa Fábián — Lapsánszky András — Varga Zs. András: A közigazgatási hatósági eljárás jogintézményei, Dialóg Campus, Budapest, 2019.
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény

11. A közigazgatási bíráskodás fogalma, alkotmányos alapjai Magyarországon

E tétel keretei között a közigazgatási bíráskodás fogalmát szükséges meghatározni. Meg kell különböztetni a közigazgatási bíráskodás fogalmát a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatától illetve a közigazgatási perétől. Nélkülözhetetlen e tétel keretei között a közigazgatási bíráskodás magyar alkotmányos alapjait is nevesíteni, így szükséges górcső alá venni az Alaptörvény közigazgatási bíráskodásra vonatkozó rendelkezéseit.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Patyi András: *A magyar közigazgatási bíráskodás elmélete és története*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.
- Patyi András– Köblös Adél: *A közigazgatási bíráskodás alkotmányos alapjai*, Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás, 2016. 3. sz. 8-29.
- Magyarország Alaptörvénye

12. Közigazgatási bíráskodás és közigazgatási perjog 1990-től 2024-ig, a Kp. kodifikációja

E tétel keretei között szükséges a közigazgatási határozatok bírói ellenőrzésének alkotmányos hátterét is vizsgálni a poszt szocialista időszakban, hisz 1989-től az Alkotmány 50. § (2) bekezdés szerint a „közigazgatási határozatok törvényességét a bíróság ellenőrzi”. E rendelkezés egészen 2012. január 1. napjáig hatályos volt. Elengedhetetlen e tétel ismertetése során górcső alá venni a közigazgatási bíráskodás törvényi szabályozásának lényeges elemeit is. E tétel során végül a 2010-es évektől napjainkig történő a közigazgatási bíráskodás szervezetét is érintő, de leginkább a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény megszületése előtti jelentős mérföldköveket szükséges kiemelni.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- LAPSÁNSZKY András - VARGA ZS. András – PATYI András: *A magyar közigazgatási jog általános tanai*. UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft. 2024. Második, bővített kiadás.
- Patyi András: *A magyar közigazgatási bíráskodás elmélete és története*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezete
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény

13. A közigazgatási perjog hatályos szabályozási szerkezete, alapfogalmai, résztvevői

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény szerkezetét követően e tétel során szükséges annak alapfogalmainak - így a közigazgatási jogvita, közigazgatási cselekmény, közigazgatási szerződés, etc. fogalmainak - definiálása. A Kp. hatályának meghatározását követően a közigazgatási per résztvevőit szükséges ismertetni. A közigazgatási ügyben eljáró bíróságra vonatkozó legfontosabb -így különösen is a hatásköri és az illetékességi- szabályokat követően a felperesre, alperesre és érdekeltre vonatkozó rendelkezések bemutatása szükséges e tétel során.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- Horváth E. Írisz — Lapsánszky András — Wopera Zsuzsa: *Közigazgatási perjog*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény

14. Általános közigazgatási perjogi jogintézmények és az elsőfokú eljárás szabályai

E tétel keretei között az egyes általános közigazgatási perjogi jogintézményeket követően az elsőfokú eljárás részletszabályait szükséges ismertetni így a keresetre és

a perindításra, a keresetlevél alapján történő intézkedésekre, a perelőkészítésre, a tárgyalásra és a bizonyításra vonatkozó szabályokat.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- Horváth E. Írisz — Lapsánszky András — Wopera Zsuzsa: *Közigazgatási perjog, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.*
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény

15. A bírósági döntések a közigazgatási jogvita elbírálása során, perorvoslati lehetőségek

Kp. 84. § értelmében „[a] bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben végzéssel dönt.” E tétel során ismertetni szükséges a bíróság által hozott döntésekre vonatkozó alapvető rendelkezéseket, az ítélettípusokat, az ítélet felépítését. Elengedhetetlen a határozatok joghatásainak bemutatása is. Végül a perorvoslati lehetőség keretei között a fellebbezés, a felülvizsgálat és a perújítás alapvető szabályait szükséges áttekinteni.

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- Horváth E. Írisz — Lapsánszky András — Wopera Zsuzsa: *Közigazgatási perjog, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.*
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény

16. Különös közigazgatási perek és egyéb közigazgatási bírósági eljárások

E tétel elsajátításához többek között felhasználható szakirodalom, jogforrások a következők:

- Horváth E. Írisz — Lapsánszky András — Wopera Zsuzsa: *Közigazgatási perjog, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.*
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény

